

Yemin Etmek

Gönderen Kadir Hatipoglu - Kasım 19 2013 08:51:52

غَزْلَهَا
مِن بَعْدِ
قُوَّةٍ
أَنكَاثًا
تَتَّخِذُونَ
أَيْمَانَكُم
مْ دَخَلاً
بَيْنَكُمْ
أَن تَكُونَ
أُمَّةٌ هِيَ
أَرْبَى مِنْ
أُمَّةٍ
إِنَّمَا
يَبْلُوكُمُ
اللّهُ بِهِ
وَلَيُبَيِّن
َنَّ لَكُمْ
يَوْمَ
الْقِيَامَةِ
مَا كُنتُمْ
فِيهِ
تَخْتَلِفُونَ] "Antlaşma yaptığınız zaman, Allah'ın a karşı verdığınız sözler yerine getirin. Allah'ı kendinize kefil kılarak pekiştirdikten sonra yeminleri bozmayın.
Şuaphesiz Allah yaptıklarınızı bilir. Bir topluluk diğer bir topluluktan daha (gümeli;ccedil;lümeli; ve) çoktur diye yeminlerinizi aranızda bir hile ve fesat sebebi yaparak, ipliğini iyice eğirip bümeli;ktümeli;kten sonra (tekrar) çümeli;zümeli;p bozan kadın gibi olmayı. Allah bununla siz ancak imtihan eder. Hakkında ayrılığa dümeli;ştümeli;ğümeli;nümeli;z şeyleri kıyamet gümeli;nümeli; size elbette açıklayacaktır" (Nahl 16/91-92) anlamındaki âyetler, mümeli;minlerin meşru yeminlerine bağlı kalmalarının gereği ve ehemmiyeti hususunda öneşli mesajlar içiçermektedir. Mümeli;slümeli;man gereksiz yere yemin etmemeli, fakat yemin ettiğinde de- bu yemin meşru bir yemin ise -mutlaka ona bağlı kalmalı ve yeminini bozmamalıdır.
Çünkümeli;yemin, yukarıda da belirttiğimiz gibi Allah'ı şahit tutmak anlamına gelir. Yemin bazen bir ihtiyaçç haline gelebilir. Yargılama hukukunda bir ispat vasıtası veya tezkiye unsuru olarak yemine başvurulması bunun örneklerindendir. Kur'ınân-i Kerim'ün de vasiyet edecek kişinin şahit tutarken şahitlerin nasıl yemin edeceklerini açıkça zikretmesi de ihtiyaca binaen yemine başvurulabileceğini gümeli;stermektedir (Maide 5/106-108). Dili Yeme Alıştırmama Özeni En gümeli;zeli dilimizi yemine alıştırmamaktır. Dilini yemine alıştıran bir kişi, yaptığı yeminleri unutarak veya başka sebeplerle bozabilir ve bümeli;ylece dinen sorumlu konuma dümeli;şer. Bümeli;yle bir duruma dümeli;şmemek içiçin dilimizi yemine alıştırmamalıyız. Yalan yere olmadıkça ve gerçeğer gizlenmesine yahut bir haksızlığa ve yanlışça aracı kılınmadıkça her ne kadar yemin etmek dinen meşru kılınmış ise de mümeli;mkümeli;n mertebe yeminden uzak durmak gerekmektedir. Yeminin Mahiyeti ve Meşruiyeti Yemin, özümeli;kte kuvvet ve sağlanlık anlamına gelmektedir. Bundan dolayı sağ ele yemin denmektedir. Terim olarak ise, bir işi yapıp yapmamak veya bir şeyin doğruluğu veya yanlışlığı hususunda

sızımlı; gümüşlendirme için Allah'ın adını şzel bir biçimde imde anmaktadır. Mesela ‘Vallahi falan işi yaptım veya yapmadım yahut yapmayacağım veya yapacağım’ demek bir yemindir. Yemin dilde kullanılan en nemli tekit ve pekiştirme unsurlarındanandır. Bunun içindir ki insanlara hitap eden ve insanlar içindiğinde indirilmiş bulunan Kurşunlu Kerim’de de yemin etkin bir şekilde yer almıştır.

Kur’acılık Kerim’de Hz. Peygamberin Sunneti yeminin meşhur olduğunu göstermektedir. Kur’acılık Kerim’de Cenab-ı Hak yarattığı bazı nemli şeylere yemin etmiştir. Sunumlu Kurşunlu’da kaleme ve yazıya yemin edilmiştir ki [2] bu İslam’ın ilme verdiği nem ortaya koymaktadır. Bazı sureler yeminle başlamaktadır. Bakara’sı 225. ve Mıcaat’ı 89.

Yetinde Allah’ın, yemin etme amacıyla değil de yalnızca dil alışkanlığıyla şıyanlı yelenen yemin-i lağv (boş yemin)lerden dolayı kollarını sorumlu tutmayacağı, sorumluluk getiren yeminin bir işi yapıp yapmama hususunda Allah’ın adını anarak şız verme anlamındaki yemini malek (şıyanlı yemini) olduğu ifade edilmekte, bu tıpkı yeminlere riyet edilmesi emredilmekte ve yeminini bozanların keffaret şıyanı demesi gerektiği açıklanmaktadır. Rasûlullah (a.s.) ihtiyaçtediğinde bizzat kendileri de yemin etmişlerdir. Onun yemin ederken en çok kullandığı tabirlerden birisi: ‘Canım (veya Muhammed'in canı) elinde olana yemin ederim ki...’ diye başlayan yemin kalıbidir. [3] Yukarıda da belirttiğimiz gibi yemin eden kişi, yemin ettiği şeye Allah’ı şahit tutmuş olmaktadır. Mesela, dil alışkanlığıyla şıyanlı yelenen boş ve lağv cinsinden olmaksızın bir şeyi yapmaya yahut ta yapmamaya yemin eden kişi, adeta Allah’la o hususta bir akit yapmış gibidir. Bunun içindedir ki yemin, samimi maleklerinden çok bıkkın bir taahhüt ifade etmektedir. İşte bundan dolayı bile yalan yere yemin etmek en büyük şıyanlardan sayılmıştır. Kurşunlu’acılık Kerim’deki “İman edenler! Akitlerinizi yerine getiriniz...” (Maide, 5/1) mealindeki şıyanlı yeminler de yerine getirilmesi gereken bu akitlere dahildir. [4]

Şıyanlı yeminler de yerine getirilmesi gereken bu akitlere dahildir. [4] Yemin ya: ‘Vallahi, Billah’ı, Tallahi’ denilmekle Allah’ın zatına veya Allah'a yemin edilmesi şıyanlı haline gelen ‘Rahman ve Rahim’ gibi şıyanlı barek isimlerinden birine veya ‘Allah’ın izzeti ve kudreti’ gibi sıfatlarından birine and içindediğinde olur.

Şıyanlı sıfatlarından başka şeylere, mesela peygamberlere, yaratıklardan birinin başına ve hayatına yemin edilmez. ‘Kasem ederim’ gibi ‘Yemin ederim’ ‘Şehadet ederim’ gibi ‘Allah ile ahd olsun’ gibi ‘Zerime yemin olsun’ gibi ‘Uumluzerime ahd olsun’ gibi şıyanlı zlerin de birer yemin sayılır. [5] Allah’ın isim ve sıfatları şıyanlı yelenmeden yemin amacıyla kullanılan bir takım ifadelerin yemin sayılabilmesi içindedir ki toplumun şıyanlı ifadelerin alınması gerekmektedir. Bu bakımından toplumumuzda kullanılan ‘Kurşunlu’ an içindedir ‘arpsın’, Kabe hakkı içindedir ‘ekmek içindedir’ ‘arpsın’ gibi şıyanlı zlerin de yemin olarak değerlendirilmesi ve bu şekilde yapılan yeminler bozulduğu takdirde keffaret şıyanı denmesi gereklidir. Aynı şekilde İslâm’ın terbiye ve ‘fir olayım’ ‘yahut ‘Yahudi, Hıristiyan olayım’ ‘yahut Allah’ın

kulu, Peygamberim üm̄meti olmayayım’, yahut ‘Kıblesi başka tarafa olanlardan olayım’ yahut ‘Allah ruhumu imansız alsın’ yahut ‘Peygamberin üm̄metinden olmayayım’ gibi sözleri yemin maksadı ile söyleyen kişi bu sözlerle yemin etmiş olur. Bu gibi sözlerden sakınmak gereklidir. Ağzından böyel bir söz çikan kişi, hemen tevbe edip Yüce Allah’tan af ve bağışlanma dilemeliidir.[\[6\]](#) Yemin, Allah'ın isim ve sıfatlarından birine ant içmekle yapıldığı için bir şeyi yapmamak için vallahi, billahi ve benzeri bir sözle yemin eden bir kimsenin yaptığı yemine uyması gereklidir. Ancak açıklanacağı üzere, yeminine uyduğu takdirde, bir vazife veya&nbs; bir iyiliğin yapılmaması gibi bir şey söz konusu ise yemin bozulur, sonra da keffareti ödenir. Yeminin şakası olmaz. Yeminin ciddisi de şakası da geçerli olur. Bu bakımdan şaka ile de olsa yemin etmemelidir. Yeminlerin hükmü, öfte kullanılan sözlere göredir. Yemin edenin maksad ve niyetine göre değildir. Yapılan yeminin geçerli sayılması için yemin eden kişinin akıllı ve ergenlik çağına ulaşmış olması şarttır. Delinin ve çocuğun yemini sahib olmaz.&nbs;&nbs; Yemin Allah adına yapılır. Hz. Peygamber (a.s.), ‏ إن الله عز وجل ينهاكم أن تحلفوا بآبائكم فمن كان حالفا فليحلف باللف او ليصمت ‘Yüce Allah babalarınız üzerine yemin etmenizi yasaklamıştır. Öyleyse kim yemin edecekse Allah’a yemin etsin ya da sussun’ buyurmuştur."[\[7\]](#) Bu bakımdan Allah’tan başkasına yemin edilmemelidir. Bu hadiste Allah’tan başkası adına yemin edilmesi yasaklanmıştır. Bu anlamda pek çok hadisi şerif bulunmaktadır. Yemin'in Çeşitleri Yemin, üç çeşittir. Bunlar boş yemin (yemin-i lağv), yalan yemin (yemin-i şamus) ve söz yemini (yemin-i mün’akide) dir. Boş Yemin (Yemin-i lağv) Boş yemin (Yemin-i Lağv), dil alışkanlığıyla yemin amacı olmaksızın günlük konuşmalarda kişinin ağzından çikan yemin ile yanlışlıkla yahut doğru olduğu zannedilerek yapılan fakat gerçeği yansıtmayan yemindir. Bu çeşit yeminden dolayı keffaret gerekmektedir. Bundan dolayı Allah'ın affetmesi ve bağışlaması umulur. Zaten lağv, itibara alınmayacak sözdür. Dolayısı ile lağv (boşuna) yeminde yemin akdi veya kasti bulunmamaktadır. Burada herhangi bir yalan kasti ve amacı olmadığı için kişi yemin etmiş sayılmamaktadır. Mesela bir kimse, borcunu ödemediği halde ödediğiini zannederek yemin etse; böyel bir yemin, boş yemin (yemin-i lağv) olur. Yalan kasti olmaksızın ve doğru zannedilerek yapılan fakat gerçek olmadığı anlaşılan bu tür boşuna yeminlerden dolayı Yüce Allah’ın ahiret hayatında kişiyi sorumlu tutmayacağı ayetlerden anlaşılmaktadır.[\[8\]](#) Bu yemine ‘lağv’ denilmesinin sebebi, dinen ona itibar edilmemesinden ve herhangi bir sonuç yüklenmemesindendir.

Çünkü lağv, faydasız şey demektir. Bir kimse, faydasız bir şey söyel yemektedir. ‘lağv (boşuna) konuştu’ denir. İşte yanlışlıkla yapılan veya dil alışkanlığı ile yemin amacı taşımaksızın söyelenen yeminler bu türdendir. Dinen bu tür yeminlerin yapılması da doğru bulunmamaktadır. Yalan Yemin (Yemin-i Gâmus) Yalan yemin (Yemin-i Gâmus), kasten yalan yere yapılan yemindir. Mesela borcunu ödemediğini bildiği halde bir kişinin borcunu ödediğine dair yaptığı yemin bu kabildendir. Yalan yeminler, büyük günahlardandır. Yüce Allah’ın kişiyi sorumlu tutacağı asıl yemin, işte bile bile yalan yere yapılan bu tür yeminlerdir. Bu tür yeminlerin vebalini

keffaret de temizleyemeyeceği için bunların keffareti yoktur. Diğer bir deyişle bunun günahından keffaret ile de kurtulmak mümkün değildir.

إِنَّ
الَّذِينَ
يَشْتَرُونَ
بِعَهْدِ
اللّهِ
وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا
قَلِيلاً
أُوْلَـئِكَ
لاَ خَلاَقَ
لَهُمْ فِي
الآخِرَةِ
وَلاَ
يُكَلِّمُهُمُ اللّهُ
وَلاَ
يَنظُرُ
إِلَيِْمْ
يَوْمَ
الْقِيَامَةِ وَلاَ
يُزَكِّيهِمِْ وَلَهُمْ
عَذَابٌ
أَلِيمٌ "Şüphesiz, Allah’a verdikleri sözü ve yeminlerini az bir karşılığa değişenler var ya, işte onların ahirette bir hayatı yoktur. Allah kıyamet günü onlarla konuşmayacak, onlara bakmayacak ve onları temizlemeyecektir. Onlar için elem dolu bir azap vardır" (Al-i imran [3/77](#)) anlamındaki ayet, böyle bir yeminin ne kadar büyük günah olduğu hususunda önemli mesajlar vermektedir. Hz. Peygamber (a.s.) yalan yere başkasının malını almak için yemin etmenin Allah'a ortak koşmak, adam öldürme, anaya babaya isyan etmek gibi büyük günahlardan olduğunu bildirmiştir.[\[9\]](#) Yalan yere yemin eden kişinin istediği bu büyük günah sebebiyle tevbe etmesi, Allah'tan af dilemesi ve istiğfarda bulunması gereklidir. Çünkü yalan yemin Allah'a karşı büyük bir saygırlıktır. Böyle büyük bir günahın keffaretle silinmesi mümkün değildir. Bundan dolayı tevbe edip mağfiret dilemek ve bu yüzden bir kimsenin hakkı zayıf olmuşsa onu mümkün mertebe telafi edip hakkı zayıf olan kişi ile helalleşmek gereklidir. Yalan Yere Yemin Büyük Günahlardandır Kur’ân-ı Kerim’de yalan yere yeminin, Allah’ın gazabına uğramış olanların niteliklerinden sayılması ve özellikle kafirlerin ve münafıkların yalan yere yaptıkları yeminlere önekler verilerek yaptıkları bu hareketin çirkinliğinin ortaya konması, bunun ne derece büyük bir vebal olduğunu göstermektedir.

الم تر الى
الذين تولوا
قوما غضب الله
عليهم ما هم

منكم و لا منهم
و يحلفون على
الكذب و هم
يعلمون اعد
الله لهم
عذابا شديدا
انهم ساء ما
كانوا يعملون
 اتخذوا
ايمانهم جنة
فصدوا عن سبيل
الله فلهم
عذاب مهين “Allah’in
kendilerine gazap ettiği bir topluluğu dost edinenleri görmez misin? Onlar ne sizdendirler,
ne de onlardan. Onlar bile bile yalan yere yemin ederler. Allah onlara çetin bir azap
hazırlamıştır. Gerçekten onların yaptıkları şey ne kötüdür! Onlar
yeminlerini kalkan yapıp (insanları) Allah’ın dininden alıkoydular. Bunun için onlara
alçaltıcı bir azap vardır.” (Mücadele, 58/14-16) يوم
يبعثهم الله
جميعا
فيحلفون له
كما يحلفون
لكم و يحسبون
انهم على شيئ
الا انهم هم
الكاذبون “Allah’in onları
hep birden dirilceği, onların da (kendilerini kurtaracak) bir iş üzerinde olduğunu sanarak
size yemin ettikleri gibi Allah’a da yemin edecekleri günü düşün! İyi
bilin ki, onlar şüphesiz, yalancılardır” (Mücadele, 58/18). و
لا تطع كل حلاف
مهين هماز
مشاء بنميم
مناع للخير
معتد اثيم عتل
بعد ذلك زنيم
ان كان ذا مال و
بنين “Yemin edip duran, aşağılık, daima kusur arayıp
kınayan, durmadan söz taşıyan, iyiliği hep engelleyen, saldırgan, günaha dadanmış,
kaba saba; bütün bunlardan sonra bir de soysuz olan hiç kimseye mal ve
oğulları vardır diye, sakın boyun eğme” (Kalem 68/ 10-14) Yalan yere yemin, hakikatin
gizlenmesine ve gerçegin ters yüz edilmesine, dini değerleri alet etmek anlamına
gelir. Bunu yapan kişi, Allah'ı yeminine şahid göstererek insanları kandırmaya
çalışmakta ve böyük günahlardan birinin de yalan yemin olduğunu ifade
buyurmuştur.[\[10\]](#)

وَلاَ
تَتَّخِذُواْ

أَيْمَانَكُمْ دَخَلاً
بَيْنَكُمْ
فَتَزِلَّ
قَدَمٌ
بَعْدَ
ثُبُوتِهَا
وَتَذُوقُواْ الْسُّوءَ
بِمَا
صَدَدتُّمْ
عَن سَبِيلِ
اللّهِ
وَلَكُمْ
عَذَابٌ
عَظِيمٌ
“Yeminlerinizi aranızda hile ve fesat sebebi yapmayın. Sonra sağlamca bastıktan sonra ayak(larınız) kayar da Allah yolundan sapmanız sebebiyle kötü azabı tadarsınız. Ahirette de sizin için büyük bir azap vardır” (Nahl 16/94) meâlindeki âyet-i kerime, yalan yeminin cezasına işaret etmektedir. Başkalarını kandırmak için yalan yere yemin etme vasfi Şeytan işidir. و
قاسمهما اني
لمكا من
الناصحين “(Şeytan)‘Gerçekten ben size öğüt verenlerdenim’ diye yemin de etti. (Araf , 7/21) Yalan yere yemin öyle büyük bir günahıt ki, onun günahından keffaretle kurtulmak da mümkün değildir. Böyle bir günah işleyen kişinin, bir daha böyle bir günah işlememeye söz vererek yalanına şahit gösterdiği Allah'a tevbe edip af dilemekten başka çaresi yoktur. Bununla birlikte bu yolla başkalarının hakkı gasp edilmişse, bu hakkın, sahibine ödenmesi gereklidir. Bu bağlamda özellikle bir takım dünya menfeatleri için yalan yere yemin ederek insanları kandırmaya çalışmak İslam ahlâkında şiddetle yasaklanmıştır. Peygamber efendimiz, الحلف
منفقة ااسلعة
ممحقة للبركة ” (Ticarette yalan) yemin, (tüccarın zannınca) malaraigbeti artırır. (Halbuki gerçekte) kazancı giderir”[\[11\]](#) Yeminin bazı şeylere siper yapılması Kur’ân-ı Kerim’de yerilmektedir. Mesela kötü bir malı satabilmek için yemini kalkan yapmak asla tasvip edilemez. Hatta doğru bile olsa, alış veriş yaparken yemin etmemelidir! Söz Yemini (Yemin-i Mün’akide) Söz yemini (Yemin-i Mün'akide), mümkün bulunan ve geleceğe ait olan bir şey hakkında yapılan yemindir.
“Vallahi ben yarın borcumu vereceğim, vallahi ben falan kimse ile konuşmayacağım” denilmesi gibi. Bu yemin yapılacak veya yapılmayacak bir işe Allah’i şahit tutmak anlamına geldiği için adeta yemin edilen hususta Allah’a söz verilmiş olmaktadır. Bunun için bu yemine, daha anlaşılır bir ifade olmak üzere söz yemini demeyi seçtik. Söz yemininde aslolan yemine bağlı kalmaktır. Böyle bir yemine riayet edildiği takdirde keffaret gerekmek. Fakat yemin bozulursa, keffaret gereklidir. Mesela “Allah’a yemin olsun artık sigara içmeyeceğim” şeklinde yemin eden

bir kişi, sigara içtiğinde ise, yeminini bozmuş olur. Böyle bir kişi hem yemini bozduğu için hem gülümseme yapamaz. Bu tür yeminlere riayet edilmemesinden dolayı keffaret gereklidir. Ancak söz yeminine riayet edildiği takdirde, bir takım hakların zayı olması, bazı haksızlıklara sebep olunması, genel bir zararın ortaya çıkacak olması veya dini yahut dinî bir takım gülümseme ve sorumlulukların yerine getirilememesi söz konusu olacaksa bu yemin bozulur ve yemin keffareti denir. Ayrıca, Cenab-ı Hak'tan af dilenilir. Söz yemininde, farz olan bir ibadeti terk etmemek, bir haramı işlememek gibi dini vecibeleri yerine getirme veya haramlardan sakınma türlerinden işler için yapılan yeminlere bağlı kalınması ve yeminin bozulmaması gereklidir. Bu tür yeminlerin bozulması hem keffaret gerektirir hem de gülümseme sebep olur. Tevbe ve istigfar etmesi gereklidir. Ayrıca yemin keffareti der. Bazı yeminlerin ise dinen bozulması gereklidir. Sözde gelimi namaz kılmamak, iki iccedilme, adam iddiumurmek gibi Allah'ın haram kıldığı bir şeyi yapmaya yemin eden kişinin bu yeminini bozmaları gereklidir. Bu, dini bir zorunluluktur. Böyle bir kişinin yeminini bozmaları sonra da yemininin keffaretini vermesi ve böyle bir yemin ettiği için de Cenab-ı Hak'a tevbe ve istigfar edip bağışlanma dilemesi gereklidir. Hz. Peygamber, hayır yapmamaya yemin eden bazı kişileri uyarmış[12] ve 1605; 1606; 1581; 1604; 1601; 1593; 1604; 1609; 1610; 1605; 1610; 1606; 1585; 1571; 1609; 1594; 1610; 1585; 1607; 1575; 1582; 1610; 1585; 1575; 1605; 1606; 1607; 1575; 1601; 1604; 1610; 1603; 1601; 1585; 1593; 1606; 1610; 1605; 1610; 1606; 1607; 1608; 1604; 1610; 1601; 1593; 1604; 1575; 1604; 1584; 1609; 1607; 1608; 1582; 1610; 1585; 1605; 1606; 1607;   Kim bir iş içcedilin yemin eder de sonra ondan başkasını yapmakta hayır gülümserse, daha hayırlı gülümserse, ne ise onu yapsın ve ettiği yemin içcedilin de kefacıret desin"[13] 1614; 1608; 1575; 1604; 1604; 1607; 1548; 1604; 1571; 1606; 1610; 1604; 1580; 1617; 1614; 1571; 1581; 1583; 1603; 1605; 1576; 1610; 1605; 1610; 1606; 1607; 1601; 1610; 1571; 1607; 1604; 1607; 1570; 1579; 1605; 1604; 1607; 1593; 1606; 1583; 1575; 1604; 1604; 1607; 1605; 1606; 1571; 1606; 1610; 1593; 1591; 1610; 1603; 1601; 1617; 1614; 1575; 1585; 1578; 1607; 1575; 1604; 1578; 1610; 1575; 1601; 1578; 1585; 1590; 1575; 1604; 1604; 1607; 1593; 1604; 1610; 1607; "Allah'a yemin olsun ki, bir kişinin ailesine eziyet verecek yemininde ısrar etmesi, yeminini bozup da Allah'ın farz kıldığı kefareti vermesinden Allah katında daha bükümeli gülümseme nahtı"[14] buyurmuştur. 1608; 1614; 1604; 1575; 1614; 1578; 1614; 1580; 1618; 1593; 1614; 1604; 1604; 1615; 1608; 1575; 1618; 1575; 1604; 1604; 1604; 1617; 1607; 1614; 1593; 1615; 1585; 1618; 1590; 1614; 1577; 1611; 1604; 1617; 1616; 1571; 1614; 1610; 1618; 1605; 1614; 1575; 1606; 1616; 1603; 1615; 1605; 1618; 1571; 1614; 1606; 1578; 1614; 1576; 1614; 1585; 1617; 1615; 1608; 1575; 1618; 1608; 1614; 1578; 1614; 1578; 1617; 1614; 1602; 1615; 1608; 1575; 1618; 1608; 1614; 1578; 1615; 1589; 1618; 1604; 1616; 1581; 1615; 1608; 1575; 1618; 1576; 1614; 1610; 1618; 1606; 1614;

النَّاسِ
وَالّهُ
سَمِيعٌ
عَلِيمٌ لاَّ
يُؤَاخِذُكُ&#16
05;ُ اللّهُ
بِاللَّغْوِ
فِيَ
أَيْمَانِكُ&#16
05;ْ وَلَكِن
يُؤَاخِذُكُ&#16
05; بِمَا
كَسَبَتْ
قُلُوبُكُمْ
وَاللّهُ
غَفُورٌ
حَلِيمٌ ‘iyilik etmemek, takvaya
sarılmamak, insanlar arasını ıslah etmemek yolundaki yeminlerinize Allah’ı siper
yapmayın. Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir. ‘ Allah sizi, kasıtsız yeminlerinizden
dolayı sorumlu tutmaz, fakat sizi kalplerinizin kazandığı (bile bile yaptığınız) yeminlerden sorumlu
tutar. Allah çok bağışlayandır, halîmdir. (Hemen cezalandırmaz, mühlet
verir)’ (Bakara 2/224-225) anlamındaki ayetlerde yeminler bahane edilerek iyilik etme,
fenalıkta korunma, darginlikları barıştırma gibi hayırlı işlerde Allah’ı ortada bir engel gibi
tutmaya çalışmanın yanlışlığına işaret edilmektedir. Demek ki güzel ve hayırlı işleri
yapmayıcağına yemin edip de Allah’ı bunlara engel göstermeye kalkışmak
yanlıstır. Burada iki türlü çırkinlik vardır. Biri, bir takım hayırlı ve iyi işleri
yapmaktan uzak kalmak, diğeri ise hayırdan uzak kalmaya bahane olarak yeminini
göstermektedir. Böyle bir yemine Allah’ın rızası olmadığı halde güya
Allah’a verdiği sözü yerine getirme adına iyilik ve hayırdan uzak kalmak ve
güya iyilik ve hayır yapmak istiyor da yemini olduğu için yapamıyor imajı
vermek… Bu ayetlerde bu tür çırkinliklere kapı açacak anlayışlar
reddedilmektedir. Yemin Keffareti Kişinin gelecekte bir şeyi yapacağına veya yapmayacağına dair
ettiği yeminin (mün’akide yemin) bozulması halinde keffaret gereklidir.
لاَ
يُؤَاخِذُكُ&#16
05;ُ اللّهُ
بِاللَّغْوِ
فِي
أَيْمَانِكُ&#16
05;ْ وَلَـكِن
يُؤَاخِذُكُ&#16
05; بِمَا
عَقَّدتُّمُ
الأَيْمَانَ
فَكَفَّارَت&#16
15;هُ إِطْعَامُ
عَشَرَةِ
مَسَاكِينَ

مِنْ
أَوْسَطِ مَا
تُطْعِمُونَ
أَهْلِيكُمْ
أَوْ
كِسْوَتُهُمْ
أَوْ
تَحْرِيرُ
رَقَبَةٍ
فَمَن لَّمْ
يَجِدْ
فَصِيَامُ
ثَلاَثَةِ
أَيَّامٍ
ذَلِكَ
كَفَّارَةُ
أَيْمَانِكُمْ
إِذَا
حَلَفْتُمْ
وَاحْفَظُواْ
أَيْمَانَ
كَكَذَلِكَ
يُبَيِّنُ
اللّهُ
لَكُمْ
آيَاتِهِ
لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ
”Allah, boş bulunarak ettiğiniz yeminlerle sizi sorumlu tutmaz. Ama bile bile yaptığınız yeminlerle sizi sorumlu tutar. Bu durumda yeminin keffareti ailenize yedirdiğinizin orta hallisinden on yoksulu doyurmak, yahut onları giydirmek ya da bir kle azat etmektedir. Kim (bu imkanı) bulamazsa onun keffareti üccedil; gn oru tutmaktadır. İşte yemin ettiğiniz vakit yeminlerinizin keffareti budur. Yeminlerinizi koruyun. Allah size ayetlerini işte byle aıklıyor ki şkredesiniz” (Maide 5/89) anlamındaki ayet, bu keffaretin nasıl yerine getirileceğini aıklamaktadır. Normalde keffaret, yemin bozuluktan sonra ödenir. Sz gelimi ‘Allah’nmzde yemnin keffreti, on fakiri sabah akşamnde iki öğn doyurmak yahut bir fitir sadakası miktarından az olmamak üzere, yiyecek bedelini kendilerine vermek veya on fakiri giydirmektir. Bunlardan birini yapmaya gc; yetmeyenler ise, yemin keffareti olarak, ardarda üccedil; gn oru tutarlar. Bir şeyi yapmamak iin yemin eden bir kimsenin yeminine uyması gerekdir.z konusu ise yemin bozulur, sonra da keffaret verilir. Fakat dinen yapılması sakıncalı olan bir şeyi yapmamak iin yapılan yemine uymak gerekdir. Byle bir yemini bozan kimsenin de yemin keffareti ödemesi ve Cenab-ı Hak’tan af dilemesi gerekir.det

yapmamak gibi dinen yasaklanmış şeyleri işlemek içiçin yemin eden kişi hemen yeminini bozmalı ve yemin keffareti vermelidir. Keffaretler, bir yönüyle dünyevi açidan bir cezadır. Uhrevi açidan da yemini bozmaktan dolayı Ahirette karşılaşılacak cezadan kurtuluş içiçin bir ibadettir.

  [\[1\]](#) Bu bölüm Din İşleri Yüks ek Kurulu Uzmanı Dr. Ekrem KELEŞ tarafından hazırlanmıştır. [\[2\]](#) Kalem,   68/1. [\[3\]](#) Örnek olarak bk. İbn Mâce, Keffaret 1.I, 676; Ahmed, IV, 16. [\[4\]](#) Yazır, Muhammed Hamdi, Hak Dini Kur’an Dili, III, 1801-1802, Eser Neşriyat, İst. 1971. [\[5\]](#) Bilmen, Ömer Nasuhi, Büyük İslam İlmihali, s. 308. Bilmen Yayınevi, Baskı tarihi yok, [\[6\]](#) bk. Heyet, İlmihal, II, 26. İSAM, [\[7\]](#) Buhari, Eyman 4, VII, 221; Müslim, Eyman 1. II, 1266. [\[8\]](#) Maide 5/89. [\[9\]](#) bk. Buhârî, Eyman, 16, 18, VII/228-229; Müslim, İman 220, 221, I, 122,123 [\[10\]](#) Buharî, Edeb, 6, VII, 71. [\[11\]](#) Buhârî, Büyû 26, III, 12; Müslim, Müsâkât, 27. II, 1228; Ebu Dâvud, Büyû 6. III, 630. [\[12\]](#) Buhâri, Sulh 10, III, 170; Müslim, Müsakat(22) 19 (Hadis No:1557), II, 1192 [\[13\]](#) Buhârî, Ahkâm 5, 6, VIII, 106; Eymân 1, VII, 216; Müslim, Eyman(27) 19, (1652) II, 1274. [\[14\]](#) Müslim, Eym

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)